

۲۰۱۷/۱۰/۰۴

رسول پویان

اوضاع اقتصادی و اجتماعی افغانستان

پس از کودتای ثور ۱۳۵۷

قسمت چهارم

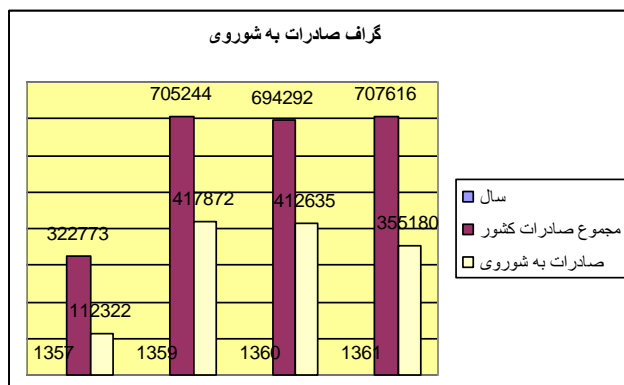
جدول صادرات و واردات کشور

در این سالیان روابط سیاسی و اقتصادی با حوزه پکت وارسا در حال توسعه بود و صادرات به شوروی و واردات از آن سیر صعودی داشت که جداول آتی نمایانگر آن است:

جدول صادرات به شوروی (سال ۱۳۵۷-۱۳۶۱)

به هزار دالر

سال	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۶۰	۱۳۶۱
مجموع صادرات کشور	۳۲۲	۷۷۳	۶۹۴۲	۷۰۷۶
صادرات به شوروی	۱۱۲	۳۲۲	۴۱۲۶	۳۵۵۱
منبع: شاخصهای اقتصادی و اجتماعی، اداره مرکزی احصائیه، کابل ۱۳۶۲				

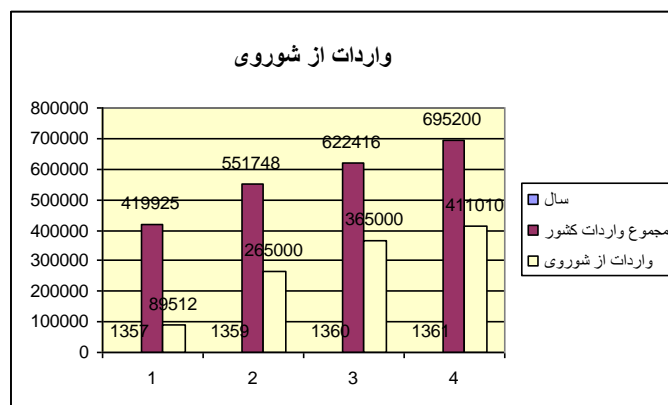

جدول واردات از شوروی (سال ۱۳۵۷-۱۳۶۱)

به هزار دالر

سال	۱۳۵۷	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱
مجموع واردات کشور	۴۱۹۹۲۵	۵۵۱۷۴۸	۶۲۲۴۱۶	۶۹۵۲۰۰
واردات از شوروی	۸۹۵۱۲	۲۶۵۰۰۰	۳۶۵۰۰۰	۴۱۱۰۱۰

منبع: شاخصهای اقتصادی و اجتماعی، اداره مرکزی احصائیه، کابل ۱۳۶۲

از فشارهای شدید نظامی تا اصلاحات بیشتر

پس از عقیم ماندن طرح های اصلاحی دولت و توسعه بیشتر مبارزات مسلحانه فشارهای قوای مشترک شوروی و دولت افغانستان بالای مناطق مجاهدین در دهات و قشلاق ها شدت افزون پیدا کرد. بیشتر اهالی روستاها مجبور به ترک خانه و کاشانه شان شدند.

سیاست غیر انسانی ویران سازی مناطق مسکونی در دهات (به مثابه زیر بنای اقتصادی و اجتماعی مجاهدین) در سطح کشور توسعه یافت که ما اوج این حرکت تخریب گرانه را در سالیان ۱۳۶۲، ۶۳ و ۶۴ دیده می توانیم. در زیر این فشارهای سنگین زمینی و هوایی وضع اقتصادی ده نشینان، قشلاق گزینان و کوچیان صحرا گرد بکلی خراب و پاشان شد.

در ابتدای کودتای ثور که ساخت اقتصادی و اجتماعی ده نشینان در اثر ریفورم های ناشیانه دولت شکاف های عمیق برداشته بود، در زیر بمب های آتشین و فیر سلاح های ثقیل از هم گسست. بیش از پنج ملیون نفر مجبور به مهاجرت به کشورهای خارجی خاصه پاکستان و ایران شدند. میکانیزم جنگی جای ساختار نورمال و مختلط سابق را گرفت و جامعه دچار بحران و جنگ هستی سوز گشت.

در گرماگرم فشارهای سخت نظامی تحولات جدیدی در شوروی پدید آمد. به دنبال مرگ پیاپی رهبران پیر آن در حوت ۱۳۶۳ نوبت به میخائل گورباچف رسید. در راستای تشدید اصلاحات در روسیه شوروی، در افغانستان نیز جریان ریفورم های دولتی سرعت گرفت. موج انتقادات از سیاست های سابق روسیه در قبال افغانستان افزایش پیدا کرد. پراودا ارگان رسمی حزب کمونیست شوروی در ۳۰ دلو ۱۳۶۴ طی تفسیری به اشتباهات دولت روسیه در افغانستان اذهان نمود:

«اشتباهاتی در مراحل اولیه انقلاب (افغانستان) صورت گرفته، زیرا برای پشت سر گذاشتن دوره های انقلابی اجرای ریفورم های اجتماعی و اقتصادی بدون در نظر گرفتن واقعیت های موجود و خصوصیات ملی و اجتماعی انجام پذیرفته و در نهایت تأثیر منفی داشته است»^(۱)

ببرک کارمل که هنوز در خواب و خیال پیشین سیر می کرد، در مرحله جدید مهره خوبی برای اصلاحات بیشتر در افغانستان نبود. وی قبل از برکناری در یکی از بیانیه های خود هنوز در جهان خیالی سابق گرفتار بود و با مقولات بازی میکرد:

«هرگاه ارتجاع منطقه، امپریالیست ها و هژمونیست های چین مداخلات خود را، سیاست تجاوز گرانه خود را در امور داخلی کشور ما به صورت عام و تام قطع نمایند. . . در افغانستان یگانه حزب، حزب دیموکراتیک خلق افغانستان بود. . . به پیش آهنگی حزب، خلق افغانستان انقلاب کرد. . . دولت افغانستان به اراده خلق خود خواهان به پیروزی رسیدن انقلاب دیموکراتیک می باشد»

با افزایش سیر تحولات در روسیه شوروی برای انجام اصلاحات افزونتر در افغانستان دکتور نجیب جای ببرک کارمل را گرفت. رسول پویان – زمستان ۱۳۷۰ هجری شمسی

پایان

قسمت های اول تا سوم این مطلب عالی را به کمک لینک های ذیل مطالعه فرمائید:

قسمت اول

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/rasool_poyan_afghanistan_baz_az_coupdetaye_saor_۱.pdf

قسمت دوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/rasool_poyan_afghanistan_baz_az_coupdetaye_saor_۲.pdf

قسمت سوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/rasool_poyan_afghanistan_baz_az_coupdetaye_saor_۳.pdf

**** * ****

^۱ - زمینه ها، انگیزه ها و پیامدهای مذاکرات ژنو، ص ۲۷.